

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра образотворчого мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С.В. _____

“ _____ ” _____ 2016р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ
підготовки спеціаліста
спеціальності 7.02020501 – Образотворче мистецтво

Робоча програма педагогічної практики для студентів за галуззю знань 0202 –
Мистецтво, спеціальність – Образотворче мистецтво

« ____ » , _____ 2016 р. с.

Розробник: Веремійчик Іван Маркович, доцент кафедри образотворчого мистецтва.

Робоча програма практики затверджена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2016 р.

Завідувач кафедри: _____ (Лесик О.В.)
(підпис)

Робоча програма практики схвалена науково-методичною комісією інституту мистецтв

протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2016 р.

Голова науково – методичної комісії інституту _____ Шиманський П.Й.
(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2016 р.

Опис педагогічної практики

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	Галузь знань <u>0202 Мистецтво</u>	Нормативна
	Спеціальність <u>7.02020501 Образотворче мистецтво</u>	
Загальна кількість годин 72		Рік підготовки:
		6-й
		семестр 12-й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>спеціаліст</u>	Самостійна робота 36год
		Індивідуальна робота: 36год
		Вид контролю <u>залік</u>

2. Мета та завдання педагогічної практики

Мета педагогічної практики – підготовка студентів до роботи вчителем образотворчого мистецтва, формування їх естетичних інтересів та професійної культури.

завдання практики:

1. Закріплення та поглиблення знань, що були набуті під час вивчення студентами предметів психолого-педагогічного циклу та дисциплін образотворчого мистецтва.
2. Формування у майбутніх вчителів практичних умінь та навичок, необхідних для роботи в загальноосвітній школі.
3. Виховання у студентів зацікавленого ставлення до художньої роботи з дітьми, потреби у самовдосконаленні та творчому розвитку.
4. Залучення майбутніх вчителів до науково-дослідної діяльності.
5. Набуття практичного досвіду художньо-творчої та педагогічної діяльності.

Організація та керівництво педагогічною практикою здійснюється дирекцією Інституту мистецтв через спеціально призначеного керівника. Розподіл практикантів по школах здійснюється згідно з наказом ректора університету таким чином, щоб у кожному навчальному закладі під керівництвом методиста проходили практику не більше 6 студентів.

За результатами педагогічної практики студент повинен:

знати:

- методичну літературу з образотворчого мистецтва;
- шкільну програму з дисципліни «Образотворче мистецтво» у 5-7 класах;
- структуру уроку з образотворчого мистецтва;
- складання план конспекту уроку та виховного заходу;
- методику проведення уроків та виховних заходів у 5-7 класах;
- педагогічні методи й прийоми навчально-виховної роботи з дитячим колективом;
- форму складання індивідуального плану роботи та ведення педагогічного щоденника;
- особливості складання психолого-педагогічної характеристики класного колективу.

вміти:

- скласти індивідуальний план роботи педагогічної практики;
- скласти план-конспект уроку та виховного заходу;
- методично провести заплановані уроки та виховний захід;
- використовувати педагогічні методи й прийоми у навчально-виховному процесі;
- використовувати наочність, звичайну та мультимедійну дошку під час проведення уроку;
- скласти психолого-педагогічну характеристику класного колективу.

3. Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання.
1. Підготовчий	<p><i>Залік-допуск</i> з педпрактики проводиться з метою перевірки готовності до практичної роботи в школі .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Представити конспект опрацьованої методичної літератури за видами художньої діяльності дітей. 2. Бути обізнаними з підручниками, навчальними посібниками 5-7 класів загальноосвітньої школи. 3. Продемонструвати фрагмент уроку на заняттях з методики образотворчого мистецтва.
2. Ознайомлювальний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знайомство з адміністрацією школи, вчителем образотворчого мистецтва, класними керівниками, учнями. 2. Ознайомлення з системою навчально-виховної роботи та матеріально-технічною базою школи. 3. Складання графіку роботи. <p>Протягом першого тижня студенти-практиканти повинні відвідати всі уроки образотворчого мистецтва у 5-7 класах.</p> <p>Дотримуючись плану навчально-виховної роботи школи, вчителя образотворчого мистецтва, класного керівника, студентам необхідно скласти індивідуальний графік: визначитись з класом, в якому проводитимуться уроки, спланувати дати</p>

	<p>проведення бесід, екскурсій та інших виховних заходів.</p> <p>4. Ведення педагогічного щоденника.</p> <p>3 першого по останній день перебування в школі до щоденника вносяться записи спостережень, аналізу уроків, бесід та інших педагогічних явищ.</p> <p>5. Вибір учня класу для проведення психолого-педагогічних досліджень.</p>
<p>3. Основний</p>	<p style="text-align: center;"><i>Навчально-виховна робота</i></p> <p>1. Проведення уроків образотворчого мистецтва, в тому числі відкритого, залікового.</p> <p>2. Оформлення планів-конспектів уроків образотворчого мистецтва, які були проведені у виділених класах.</p> <p>3. Проведення як мінімум одного виховного позакласного заходу (вибір форми за бажанням): бесіда художньої тематики, вікторина, шкільне свято, конкурс малюнків, екскурсія у музеї, виставки.</p> <p>4. Відвідування уроків та позакласних занять учителів; вивчення особливостей педагогічної творчості вчителів-новаторів.</p> <p>5. Надання практичної допомоги вчителю у позакласній роботі, розробці дидактичних матеріалів, оформленні кабінетів образотворчого мистецтва.</p> <p>6. Участь у семінарах, нарадах вчителів та педагогічних рад.</p> <p>7. Робота з батьками: індивідуальні бесіди, виступи на батьківських зборах з повідомленням.</p> <p style="text-align: center;"><i>Науково-дослідницька робота</i></p> <p>Наукова робота студента в школі спрямована на самоаналіз, удосконалення власної педагогічної діяльності та узагальнення досвіду кращих вчителів, що ведуть предмети художньо-естетичного циклу. Результатом такої роботи повинні стати вміння використовувати методи педагогічних досліджень, апробувати та визначити ефективність навчальної методики. За час практики студенти мають можливість нагромадити емпіричний та теоретичний матеріал для курсових та дипломних робіт, визначити умови підвищення ефективності навчально-виховної роботи в класі, підготувати експериментальний матеріал для рефератів, доповідей на наукових студентських конференціях.</p>
<p>4. Підсумковий</p>	<p><i>1. Підсумкова робота в школі:</i></p> <p>— участь в обговоренні педрадою школи</p>

	<p>результатів практики студентів;</p> <ul style="list-style-type: none"> — проведення залікових уроків; — обговорення досягнень кожного студента в заключній бесіді за участю вчителя образотворчого мистецтва, методиста, заступника директора з виховної роботи, студентів практикантів. <p><i>2. Звітна документація:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — звіт з педпрактики; — педагогічний щоденник; — плани конспектів з проведених уроків; — психолого-педагогічна характеристика класного колективу. — план-конспект одного з виховних заходів: <p><i>3. Підсумкова конференція:</i> призначається через тиждень після закінчення практики. На ній демонструються кращі звітні та наочні матеріали студентів, обговорюються актуальні організаційно-методичні проблеми художньо-естетичного виховання школярів, визначається ступінь професійно-педагогічної готовності студентів до роботи в школі.</p>
--	---

4. Завдання для самостійної роботи

1. Скласти конспект опрацьованої методичної літератури за видами художньої діяльності дітей.
2. Ознайомитися з підручниками, навчальними посібниками 5-7 класів загальноосвітньої школи.
3. Ознайомитися зі зразками звітної документації.
4. Підготуватися до проведення фрагменту уроку на заняттях з методики образотворчого мистецтва.
5. Ознайомитися зі складанням плану-конспекту уроку з образотворчого мистецтва.
6. Ознайомитися у позашкільному закладі з методикою гурткової роботи.

5. Індивідуальні завдання

1. Бесіди з художньої тематики.
2. Бесіди з морально-етичного виховання.
3. Вікторини з образотворчого мистецтва.
4. Конкурси малюнків, виставки.
5. Експерсії у музеї.
6. Розробка дидактичних матеріалів.

6. Методи та засоби діагностики результатів проходження практики

Види та форми контролю

- поточний (відвідування керівником практики проведених заходів);
- підсумковий (оцінка за проходження практики):
- індивідуальний;
- груповий.

Методи контролю

- ведення щоденника практики з вказівкою терміну проведення навчально-виховної роботи в школі
- відвідування та аналіз студентами проведених уроків;
- підготовка та проведення виховних заходів,
- ведення психолого-педагогічних спостережень за вихованцями;
- відвідування заходів методистами, вчителем-класоводом, дирекцією школи.

7. Завдання для самостійної роботи

7. Скласти конспект опрацьованої методичної літератури за видами художньої діяльності дітей.
8. Ознайомитися з підручниками, навчальними посібниками 5-7 класів загальноосвітньої школи.
9. Ознайомитися зі зразками звітної документації.
10. Підготуватися до проведення фрагменту уроку на заняттях з методики образотворчого мистецтва.
11. Ознайомитися зі складанням плану-конспекту уроку з образотворчого мистецтва.
12. Ознайомитися у позашкільному закладі з методикою гурткової роботи.

8. Індивідуальні завдання

7. Бесіди з художньої тематики.
8. Бесіди з морально-етичного виховання.
9. Вікторини з образотворчого мистецтва.
10. Конкурси малюнків, виставки.
11. Екскурсії у музеї.
12. Розробка дидактичних матеріалів.

9. Методи та засоби діагностики результатів проходження практики

Види та форми контролю

- поточний (відвідування керівником практики проведених заходів);
- підсумковий (оцінка за проходження практики):
- індивідуальний;
- груповий.

Методи контролю

- ведення щоденника практики з вказівкою терміну проведення навчально-виховної роботи в школі
- відвідування та аналіз студентами проведених уроків;
- підготовка та проведення виховних заходів,
- ведення психолого-педагогічних спостережень за вихованцями;
- відвідування заходів методистами, вчителем-класоводом, дирекцією школи.

Загальний підсумок результатів проходження педпрактики – *залик*.

10. Розподіл балів які отримують студенти

5 балів (відмінно) – студент якісно склав графік навчальної роботи (відвідування, проведення і аналіз уроків). На високому науково-методичному рівні проводив уроки образотворчого мистецтва. Студент брав активну участь у проведенні виховних заходів у визначеному класі та в межах школи. Виконав у письмовій формі проаналізований звіт з педагогічної практики. Згідно методичних вимог розробив і подав у письмовій формі плани-конспекти уроків та виховного заходу. Склав згідно методичних вимог психолого-педагогічну характеристику учня.

Відмінна оцінка за проведену педпрактику з бази практики.

4 бали (добре) – студент склав графік навчальної роботи (відвідування, проведення і аналіз уроків). На належному науково-методичному рівні проводив уроки образотворчого мистецтва. Користувався під час пояснення наочністю. Вміє керувати класом. Направляє учнів на творче вирішення завдання. На належному рівні володіє методикою викладання образотворчого мистецтва. Студент брав участь у проведенні виховних заходів у визначеному класі. Розробив і подав у письмовій формі плани-конспекти уроків і виховного заходу. Склав психолого-педагогічну характеристику учня.

З бази практики хороша оцінка за проведену педпрактику.

3 бали (задовільно) – студент склав скорочений графік навчальної роботи (відвідування, проведення і аналіз уроків). Не всі конспекти уроку відповідають методичним вимогам. Не всі етапи уроку мають роз'яснені. На низькому науково-методичному рівні проводив уроки образотворчого мистецтва. Студент мало брав участі у виховних заходах з учнями класу. Недостатньо володіє методикою виховної роботи. З недотриманням методичних вимог розробив і подав у письмовій формі плани конспекти уроків та виховного заходу. Склав психолого-педагогічну характеристику учня, недотримуючись методичних вимог.

З бази практики задовільна оцінка за проведену педпрактику.

2 бали (незадовільно) – студент не склав графік навчальної роботи. конспекти уроків не відповідають методичним вимогам. Частково відображені етапи уроку у планах-конспектах. На дуже низькому методичному рівні проводив уроки образотворчого мистецтва. Не користувався під час пояснення наочністю. Зовсім не володіє класом. Не володіє методикою викладання образотворчого мистецтва. Студент майже не брав участі у виховних заходах класу. Розроблені студентом плани-конспекти уроків і виховного заходу

повністю не відповідають навчально-методичним вимогам. Не склав психолого-педагогічної характеристики учня.

З бази практики негативна оцінка за період проходження педпрактики.

11. Методичне забезпечення

1. Методичний посібник до практичних занять для студентів «Художня праця в 3-4 класах» Луцьк: Вежа, Веремійчик І.М., 1996
2. Педагогічна практика студентів.— М.: Просвіта, Абдуліна О.А., Заразкіна Н.М., 1989.
3. Зразки планів-конспектів уроків та виховних заходів.

12. Рекомендована література

1. Абдуліна О.А., Заразкіна Н.М. Педагогічна практика студентів. — М.: Просвіта, 1989.
2. Грицюк Л.К., Завацька Л.А., Семенов О.С. Ігри та розваги у навчально-виховному процесі з учнями.—Луцьк:Ред.вид.ВНУ імені Лесі Українки, 1998.—148с.
3. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти.—К., 1982.—165с.
4. Костерин Н.П. Учебное рисование.—М.,1984.—228с.
5. Кошуба Л.І., Таран М.О. — Образотворче мистецтво в початковій школі: навчально-методичний посібник.—Тернопіль., 1999.—56с.
6. Методичні рекомендації з організації та проведення педагогічної практики студентів. Луцьк — 1996;
7. Ростовцев Н.Н. Методика проведення изобразительного искусства в школе.—М.,—242с.

13.Інформаційні ресурси

1. www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського.

Схема вивчення учня і складання психолого-педагогічної характеристики шкільного класу

1. Загальні відомості про клас.
2. Склад класу, кількість учнів, склад учнів за статтю, віком, національністю. Кількість учнів, переведених з інших шкіл. Чи є переростки. Скільки років цей клас існує з таким складом учнів. Які зміни відбулися в складі класу і його керівництві. Яким був цей клас у попередні роки і який він тепер.
3. Характеристика класу як колективу
4. Актив класу (кістяк, ядро) і його роль в організації класного колективу. Ставлення їх до своєї роботи, їхній авторитет серед учнів, організаційні здібності. Староста класу і актив учнів як організатори класного колективу і його роботи, їхня ініціативність, вимогливість до себе й інших. Авторитет учнівських організацій і

активу класу, їхня допомога вчителям, класному керівникові в класній, позакласній і позашкільній роботі.

5. Ідейна спрямованість класу: переконання та ідеали учнів, їхній інтерес до суспільного життя і участь у ньому. Ставлення класу до громадських доручень, яку громадську роботу виконують учні, участь у роботі шкільних організацій. Суспільно-корисна праця класу. Риси колективізму в поведінці учнів, уміння колективно працювати і підкорятися інтересам колективу. Вплив класного колективу на окремих учнів. Організованість і працездатність класу.
6. Взаємини в класному колективі: почуття колективізму, товарищескості та дружби, характер товариських взаємин, єдність і згуртованість класного колективу та прояви їх (чи виступає клас як єдиний колектив у житті школи, єдність у настроях і діях учнів класу, виконання постанов шкільних організацій, класного колективу). Прояви псевдотоварищескості (приховування поганих вчинків, списування, підказування). Взаємодопомога в класі, піклування про слабших. Почуття довір'я, поваги, честі класу школи, почуття відповідальності перед колективом. Критика і самокритика в колективі. Взаємини між хлопцями і дівчатами. Традиції колективу (позитивні, негативні). Чи є в класі мікроколективи й на якому ґрунті вони формуються. Чи є випадки протидії мікроколективів класному колективу.
7. Дисципліна, культура й естетика поведінки учнів. Відвідування учнями школи, причини невідвідування і пропусків занять. Загальна характеристика дисципліни учнів (на уроках, під час перерви, в позакласній та позашкільній роботі, вдома). Дисципліна учнів на окремих уроках. Причини порушення дисципліни. Виконання учнями правил поведінки. Які правила найчастіше порушуються, характерні приклади і мотиви порушень. Учні зразкової поведінки і недисциплінованих, їхній вплив на клас. Ставлення учнів класу до порушників дисципліни в школі і вдома. Свідомий характер дисципліни учнів. Санітарний стан класу, навички і звички, культура й естетика поведінки учнів класу, їхня ввічливість, тактовність щодо вчителів, батьків, старших. Гігієнічні навички і звички учнів.
8. Успішність учнів класу та їхній розумовий розвиток
9. Загальна характеристика (кількісна і якісна) успішності класу. Відмінники класу та їхня характеристика. Учні, які відстають у навчанні, причини відставання, робота, що проводиться з ними для ліквідації відставання, характер виконання домашніх завдань (систематичність, акуратність, старанність). Обсяг знань, глибина, ґрунтовність, міцність, систематичність їх, начитаність учнів. Розвиток

уваги, спостережливості, пам'яті, уяви, мислення учнів. Розвиток загальних і спеціальних здібностей, талантів. Розвиток мовлення учнів (багатство словника, граматична правильність, стилістична досконалість тощо). Чи усвідомлює класний колектив обов'язок учнів і чи вміє ним керуватись. Сумлінність та ініціативність у навчанні, мотиви навчальної діяльності класу. Ставлення класу до навчання. Якими предметами клас найбільше цікавиться. Методика розумової праці.

10. Інтереси учнів та інші властивості їхньої особистості
11. Розвиток пізнавальних інтересів (до різних предметів, видів занять), інтерес до питань моралі, політики, науки, техніки, мистецтва, спорту, громадські інтереси. Читацькі інтереси учнів. Професійна орієнтація учнів класу. Спільні інтереси колективу і вплив цих інтересів на поведінку учнів. Рівень розвитку самосвідомості учнів і вплив її на самовиховання учнів.
12. Позакласне і позашкільне життя класного колективу
13. На чому ґрунтується і в чому виявляється об'єднання класу як колективу під час позакласних занять. Види позакласної роботи: участь у гуртках, спорті, випуску стінгазет, відвідування кіно і театру, участь у читацьких конференціях, диспутах, загальношкільних вечорах. Загальна оцінка класу. Позитивні та негативні риси на думку практиканта. Методичні вказівки для вивчення учнівського колективу і написання психолого-педагогічної характеристики шкільного класу. Вивчення учнівського колективу починається з першого дня перебування студента на педпрактиці в школі і закінчується в передостанній день педпрактики. Об'єктивне спостереження (в школі, на уроках, під час перерв позакласної роботи, в позашкільній роботі); бесіда (з учнями, класним керівником, учителями, батьками); аналіз результатів діяльності учнів (письмові роботи, вироби в шкільних майстернях, на заняттях у предметних і технічних гуртках, в позашкільній роботі, стан класу, всього обладнання в класі, санітарний стан класу); природний експеримент, де його можна поставити.
14. *Примітка.* На обкладинці слід зазначити назву характеристики, клас, школу, ім'я і прізвище студента, який писав характеристику, курс, факультет.
15. Психолого-педагогічну характеристику шкільного класу пишуть на основі таких матеріалів:
16. Об'єктивні дані про клас (класний журнал, особові справи учнів та ін.);
17. Матеріали спостережень за класом;
18. Результати аналізу діяльності учнів;
19. Факти, зібрані методом бесіди.

